

10. PŘÍLOHY

10. 1. Seznam obrázků a grafů:

Obrázek č. 1: Systém kurikulárních dokumentů ČR

Obrázek č. 2: Kapitál partnerství

Obrázek č. 3: EKOKODEX

Graf č. 1: Granty MŽP pro NNO

Graf č. 2: Granty Magistrátu hl. m. Prahy

Graf č. 3: Finanční zdroje Sdružení Tereza za rok 2010

10. 2. Seznam zkratk

ŘAZENO ABECEDNĚ:

AP SVUR ČR – Akční plán Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky

BPR- Best practise reserach (metoda ‚dobré‘, i tzv. ‚chytré‘ praxe)

DVPP- Další vzdělávání pedagogických pracovníků

EV - Ekologická výchova

EVVO – Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

MPS – Meziresortní pracovní skupina

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MŽP – Ministerstvo životního prostředí

NNO – Nevládní neziskové organizace

OPŽP – Operační program Životní prostředí

RVUR – Rada vlády pro udržitelný rozvoj

SP EVVO – Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice

SVUR - Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj

UNECE – United Nations Economic Commision for Europe

UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

UNDESD - United Nations' Decade of Education for Sustainable Development

UR – Udržitelný rozvoj

VUR – Vzdělávání pro udržitelný rozvoj

10. 3. Medailonky respondentů

Zde přikládám krátké medailonky jednotlivých respondentů, pro detailnější představu jejich kvalifikace a působnosti na poli environmentálního vzdělávání. Jednotlivé medailonky jsou řazeny abecedně.

PhDr. Jan Činčera, Ph. D. - *Odbornost:* environmentální výchova, prožitková pedagogika, informační věda. Dlouhodobě se zabývá zejména evaluací environmentálních programů. Působí na Katedře pedagogiky a psychologie Technické univerzity v Liberci ve funkci vedoucího programu Pedagogika volného času. Dále učí na Vyšší odborné škole informačních služeb v Praze. Spolupracuje s občanskými sdruženími, zejména Brontosaurus Praha 7, Brontosauří ekocentrum Zelený klub (BEZK), Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina (SSEV Pavučina). (Činčera 2001: online)

Ing. Zuzana Drhová, Ph. D. - Česká ekoložka a pražská komunální politička za Stranu zelených. Je členkou zastupitelstva hl. m. Prahy a členkou předsednictva SZ. Zuzana Drhová vystudovala Vysokou školu zemědělskou a absolvovala doktorandské studium na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy. Působí od roku 1996 v asociaci ekologických organizací Zelený kruh, kde se specializuje na zapojování veřejnosti do rozhodování o životním prostředí. Působí v Centru pro sociální a ekonomické strategie Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy, kde se v současné době věnuje též výuce. (Drhová 2011: online)

Mgr. Tomáš Hodina - Jeho hlavní funkcí je péče o fundraising a hospodářskou činnost v Základním článku Hnutí Brontosaurus Botič v rámci zaštiťujícího občanského sdružení Toulcův Dvůr. Dále je krajským koordinátorem sítě škol, které se přihlásily do programu MRKEV a MRKVICKA. Jeho ústředním zájmem jsou programy pro MŠ, které dříve také připravoval.

Mgr. Ing. Petr Holý - Zastává funkci krajského koordinátora ekologické výchovy na pražském Magistrátu. Pracuje na oddělení informací o životním prostředí, odbor ochrany

prostředí MHMP. Podílí se na přípravě komplexní strategie ekologické výchovy pro hlavní město Prahu.

Mgr. Kateřina Jančaříková, Ph. D. - Pracuje v současné době jako odborná asistentka a vedoucí Centra environmentálního vzdělávání na PedF UK, dále působí jako expertka projektu "Modelové očekávané výstupy k Průřezovým tématům" Výzkumného ústavu pedagogického. Intenzivně se věnuje environmentálnímu vzdělávání a moderním pedagogickým metodám. V roce 2004 vydala metodickou publikaci Ekolístky. Kateřina Jančaříková vystudovala odbornou biologii a ekologii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy a následně získala doktorský titul z pedagogiky na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy. (Jančaříková 2010: online)

Mgr. Eva Jiříková – Pedagožka na Základní škole generála Janouška, Praha 9. Připomínkovala několik publikací s environmentální tematikou, např. multimediální ročenku Vítejte na Zemi dostupnou z WWW: <http://vitejtenazemi.cenia.cz/>, ročenku publikace ekologického provozu ve školách dostupnou z WWW: <http://www.zelenaskola.sk>. ZŠ generála Janouška je škola orientovaná na ekologickou výchovu. Eva Jiříková je koordinátorkou environmentálního vzdělávání a zároveň koordinátorkou dlouhodobého programu Ekoškola a Ekogramotnost na škole. Dostupné z WWW: <http://www.zsenganouska.cz/plany/200710270353kogramotnost.pdf>

Ing. Dagmar Kohoutová - Pedagožka, s aprobací chemie na Masarykově střední škole chemické, která je zároveň fakultní školou přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy a Vysoké školy chemicko-technologické. Na škole je předsedkyní komise chemických předmětů a stará se o vedení programu Ekoškola a GLOBE.

Mgr. Alena Končinská – Je místopředsedkyní vzdělávacího ekologického střediska Koniklec. Toto centrum se specializuje nejen na přípravu vzdělávacích akcí, nýbrž je také ekologickou poradnou. Kromě přípravy kurzů se Anna Končinská zabývá se novými výukovými metodami, které jsou vhodné pro šíření environmentálních poznatků, a konceptem aktivního žáka.

Mgr. Jitka Krbcová - Pracuje v neziskové organizaci zaměřené na environmentální vzdělávání Tereza, kde se specializuje na dlouhodobou spolupráci se školami v rámci projektu Ekoškola. Dále je kontaktní osobou pro Prahu a Středočeský kraj v obecně prospěšné společnosti Partnerství, která byla založena za účelem poskytování a zprostředkování informací a služeb pro trvale udržitelný rozvoj komunit, obcí a jejich partnerů z neziskového a

podnikatelského sektoru, státní správy, případně pro sdružení těchto partnerů. (Partnerství 2011: online)

Mgr. Martina Kubešová - Pracuje ve středisku environmentálního vzdělávání Tereza. Má na starosti přípravu programů zaměřených na průřezová témata a dále se věnuje koordinaci projektů v rámci specializačního studia pro učitele.

Mgr. Barbora Semeráková - Pracuje ve středisku environmentálního vzdělávání Tereza. Její náplní práce je koordinace a příprava projektu 3V- Vědě a výzkumu vstříc a dále projektu GLOBE.

Mgr. Eva Stebelská - Pedagožka na základní škole a zároveň hlavní lektorka ekologických vzdělávacích programů v Základním článku Hnutí Brontosaurus Botič v rámci zaštiťujícího občanského sdružení Toulcův Dvůr. Zaměřuje se zejména na lektorování, přípravu a koordinaci krátkodobých výukových programů.

Ing. Ivan Štěpka – Pedagog, s odborností biologie, environmentalistika. Učitel na základní škole Na Beránku, Praha 12. Na ZŠ vede specializovaný ekologicko-estetický seminář, zabývající se environmentální výchovou v širokém slova smyslu. Jeho zájmem je dále implementace moderních pedagogických konceptů do výuky.

Doc. PaedDr. RNDr. Milada Švecová, CSc. - působí v akademické sféře, v současné době na přírodovědecké fakultě UK, odborné zaměření biologické vzdělávání, environmentální výchova, výchova k udržitelnému rozvoji. V rámci své pedagogické praxe se věnuje ekologii, biodiverzitě, environmentální výchově a didaktice biologie. Dále působí jako členka komise pro rigorózní a doktorské zkoušky ve studijním oboru environmentální management, členka oborové rady doktorského studia specializace didaktika biologie a environmentální výchova (UK Praha PedF). Také se podílí na činnosti meziresortní skupiny MŽP a MŠMT ČR a je předsedkyní Asociace pedagogů a škol pro environmentální výchovu. V neposlední řadě je členkou komise pro environmentální výchovu Středočeského kraje a magistrátu, a mnoho dalšího.

10. 4. Orientační scénář kvalitativních rozhovorů

Ještě před samotným začátkem rozhovoru jsem si vždy vyžádala svolení k nahrávání rozhovoru na diktafon a možnost pozdější citace obsahu nahrávky omezené pro účely této diplomové práce. Následující otázky tvoří spíše orientační osnovu rozhovoru, která byla vždy nepatrně přizpůsobena dle individuálních potřeb dané situace. Respondenti byli požádáni, aby odpovídali dle jejich vlastních názorů a postojů, nikoliv například dle postojů školy jako organizace, respektive občanského sdružení. Z pořizovaných rozhovorů existují přepisy, které však kvůli jejich délce (10 až 15 normostran) a citlivějším pasážím, nezveřejňuji. Po konzultaci je možné jejich nahlédnutí.

Pro školy:

- Jakým způsobem je na vaší škole začleňováno průřezové téma EVVO do výuky?
- Spolupracujete s nějakými vnějšími partnery na začleňování environmentálního aspektu do výuky, či nikoliv?
- S kým se Vám spolupráce daří/ s kým nikoliv?
- Jakým způsobem bývá spolupráce zahájena?
- Na základě jakých kritérií si dané partnery vybíráte?
- Jakému typu spolupráce dáváte přednost?
 - Krátkodobé programy
 - Dlouhodobé
 - Pobytové, atp.
- Co Vám na spolupráci s vnějšími partnery přijde nejvíce:
 - Zajímavé/užitečné
 - Problematické?
- Je nějaká oblast spolupráce, kterou byste rádi vylepšili?
 - Jaká?
- Jaké vnímáte efekty spolupráce? (pokud tedy nějaké vnímáte)
- Máme se snažit podporovat tu spolupráci? Není to jen zbytečně náročné, neměly bychom více podporovat to, aby si to ty učitelky dělaly samy?

- Domníváte se, že po zavedení RvP a povinnosti začleňovat průřezové téma environmentální se něco na vaší škole změnilo?
- Které ministerstvo MŽP/MŠMT více ovlivňuje Vaši práci ohledně EV?
- Absolvovali jste specializační studium?
 - Jaký je jeho přínos?
- Negativní faktory, něco, co by se dalo zlepšit, v čem jsou v rámci té spolupráce největší úskalí.
- Naopak, v čem jsme udělali největší pokrok
- Máte/znáte sama příklad nějaké dobré praxe, kde to funguje?
- Funguje více dlouhodobá spolupráce, povinná, nebo jsou dobrovolné krátkodobé projekty dostatečné?
- Je fungování partnerství něčím podmíněno? Je nutná nějaká podpora - ze strany vedení, finanční...?
- Snažíte se partnery obměňovat nebo zůstáváte

Pro NNO

- Jaký cíl si klade vaše organizace v realizaci environmentálního vzdělávání?
- Jak vypadají a probíhají jednotlivé programy?
- Jakým způsobem oslovujete školy?
- Vnímáte konkurenci mezi jednotlivými NNO?
 - Může být tato konkurence prospěšná/ je žádoucí?
- Které ministerstvo MŽP/MŠMT více ovlivňuje Vaši práci ohledně EV?
- Jakým způsobem jsou vaše aktivity financované?
- Dá se vůbec hovořit o partnerství nebo je to služba?
- Mohla by vaše organizace fungovat i bez peněz ze strany státu?
- Snažíte se hledat vzory v zahraničním fungování spolupráce škol a zapojování vnějších partnerů do výuky EV témat?

Spolupráce obecně/otázky pro všechny:

- Vnímáte, že se něco změnilo za posledních deset let?
- Dá se mluvit skutečně o partnerství nebo je to jiná forma interakce?

- Je dobré, že EV probíhá více externě škole nebo by bylo lepší školit pedagogy s aprobačí přímo na EV a udělat z toho povinný předmět?
 - Je současná situace mezikrokem?
- Myslíte si, že se dá EV dělat dobře i bez vnějších aktérů nebo je jejich role již nezastupitelná
- V čem se domníváte, že je největší přínos spolupráce s někým z venku?